

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีความขัดแย้งเนื่องจากการตัดสิทธินักเรียนเข้าทดสอบเอ-เน็ต

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีการทดสอบ เอ-เน็ต เพื่อให้ผู้สมัครซึ่งเป็นนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นำผลคะแนนดังกล่าวไป พิจารณารวมกับคะแนนส่วนอื่นๆ ยื่นประกอบเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีปฏิทินแจ้งกำหนดการ รับสมัครตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึง ๑๒ มกราคม ๒๕๕๒ และให้มีการสมัครด้วยวิธีออนไลน์เพียง ทางเดียวโดยให้ชำระเงินค่าสมัครผ่านทางธนาคาร หรือ ที่ทำการไปรษณีย์ไทย ต่อมาได้มีนักเรียนและผู้ปกครอง จำนวนมาก ออกมาเรียกร้องขอความเป็นธรรมต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ สกอ.เอง กรณีถูก สกอ. ตัดสิทธิที่ไม่ได้รับชำระเงินค่าสมัครสอบ เอ-เน็ต โดย สกอ.อ้างว่าเป็นการชำระภายหลังวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายสิ้นสุดของการชำระเงิน ขณะที่เด็กนักเรียนอ้างว่าไม่สามารถชำระเงินได้ ทัน เพราะเป็นปัญหาความบกพร่องคลุ้มเครือในข้อมูลรายละเอียดตามปฏิทินที่ได้แจ้งประกาศไว้ใน www.cuas.or.th ระบบวิธีการสมัครทดสอบมีข้อจำกัดมาก ส่งผลให้ผู้สมัครทดสอบตามที่มีการขึ้นรายชื่อไว้ แล้วอีกเป็นจำนวนมาก ถูกตัดสิทธิไม่สามารถเข้าทำการทดสอบ และขาดสิทธิในโอกาสในการเข้าศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาที่เด็กนักเรียนตั้งใจไว้ได้ หลังจากปัญหานี้ได้ถูกเปิดเผยเป็นที่สนใจของประชาชนและสื่อมวลชน กระทรวงศึกษาธิการ โดย สกอ. ได้เปิดศูนย์รับเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถูกตัดสิทธิ เอ-เน็ต เพื่อตรวจสอบปัญหาที่ เกิดขึ้นนี้อีกครั้งก่อนดำเนินการต่อไป ดังปรากฏเป็นข่าวอื้อฉาวต่อสาธารณชนในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา

ต่อมา คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ได้ออกมาแถลงแจ้งมติ ของที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกฯ ที่มีขึ้นในเย็นวันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ สรุปโดยยืนยันหลักการว่า ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นระบบที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส และ ยุติธรรมที่สุดในขณะนี้ ซึ่งต้องรักษา ระบบนี้ไว้และต้องคำนึงถึงเฉพาะเด็กที่สมัครตามกรอบเวลาที่กำหนด ๑.๙ แสนคน ส่วนสำหรับเด็ก นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ที่ประสบปัญหาไม่อาจดำเนินการตามกระบวนการสมัครได้ตามกำหนดเวลานั้น คณะกรรมการคัดเลือกฯ ไม่อาจจัดการแก้ไขหรือเยียวยาให้ได้ เพราะถือเป็นความผิดพลาดในส่วน ของเด็กนักเรียนเอง ทั้งนี้โดยได้แบ่งแยกกลุ่มปัญหาเป็น ๗ กลุ่มคือ

- ๑) กลุ่มผู้จำวันชำระเงินคลาดเคลื่อนจนไม่ได้ชำระเงิน ๔๔๑ คน
- ๒) กลุ่มที่ต้องการสมัครเพิ่มบางรายวิชา ๑๐ คน
- ๓) กลุ่มที่อ้างว่าอินเทอร์เน็ตมีปัญหา ๑๒ คน
- ๔) กลุ่มที่ใบสมัครไม่ระบุวันหมดเขตชำระ ๕๘ คน
- ๕) กลุ่มที่มีการชำระเงินผ่านเอทีเอ็มของธนาคารหลังหมดเขตชำระ ๔ คน
- ๖) กลุ่มที่อ้างมีปัญหาเรื่องบาร์โค้ด ๑๒ คน และ

๗) กลุ่มที่ไม่ได้สมัครตามกำหนดเวลา ๖๕ คน

และ ยังอาจมีกรณีมีปัญหาข้อบกพร่องผิดพลาดอื่นๆ อีก ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องรับฟังและนำมาพิจารณาต่อไป

โดยที่เรื่องของโอกาสทางการศึกษาของบรรดาเยาวชนทั้งหมดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างสูง ต่ออนาคตของทั้งเด็กเยาวชนและของประเทศชาติเป็นส่วนรวม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้ให้ความสนใจติดตามกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องใกล้ชิด ประกอบกับได้รับการร้องเรียนขอความเป็นธรรม เมื่อปลายวันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ก่อนหน้าเวลาที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะมีมติตัดสินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งจากหนังสือคำร้องเรียนและการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ข้อสรุปที่ได้สะท้อนบ่งบอกถึงข้อบกพร่องและผิดพลาดทั้งในด้านของตัวระบบการ ทดสอบเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และในด้านการปฏิบัติซึ่งอาจประมวลได้เป็นเบื้องต้นดังนี้

๑. ข้อบกพร่องผิดพลาดในตัวระบบ

จากการกำหนดให้ทำการสมัครและชำระเงินเฉพาะด้วยวิธีออนไลน์เพียงวิธีเดียวเป็นข้อจำกัด ต่อโอกาสทางการศึกษาของเด็กนักเรียน โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มีขาดอุปกรณ์ กับความรู้ทางเทคโนโลยีที่เพียงพอ และเยาวชนในพื้นที่ชนบทห่างไกล จึงควรมีทางเลือกอื่นเพื่ออำนวยความสะดวกและป้องกันปัญหา อันอาจเกิดขึ้นได้ เป็นต้นว่า การเปิดรับการสมัครที่โรงเรียนซึ่งในทางปฏิบัติโรงเรียนก็ทำเช่นนี้อยู่แล้วหลายแห่ง

ถึงแม้ในเขตเมืองจะมีร้านอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไป ในกรณีที่ผู้สมัครไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้าน แต่ในเขตนอกเมืองก็ยังคงเป็นปัญหาในเรื่องการเข้าถึงการใช้วิธีการนี้ อีกทั้งการสมัครสอบเช่นนี้เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง สำหรับนักเรียนผู้สมัครส่วนหนึ่งย่อมกลัวการผิดพลาด จึงขอให้ครูที่โรงเรียนทำการสมัครให้ในหลายแห่ง การ พลาดการสมัคร และการชำระเงินในหลายกรณี ก็เกิดจากเหตุสุดวิสัยที่ครูรับใบสมัครและเงินสำหรับค่าสมัครไป แล้วป่วยกะทันหัน ทำให้ไม่สามารถชำระเงินได้ทันการ

๒. ข้อบกพร่องผิดพลาดในภาคปฏิบัติ

๒.๑ เรื่องกำหนดวันหมดเขตชำระเงินที่มีได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิด ผลกระทบสืบเนื่องต่อกำหนดการชำระเงินของนักเรียน

ในปฏิทินการทดสอบ ซึ่งออกมาเมื่อมีการประกาศเรื่องการทดสอบในเบื้องต้น วันกำหนด หมดเขตชำระเงินไม่ได้ปรากฏไว้อย่างชัดเจนจนวันต่อมา เมื่อมีปฏิทินออกมาอีก เป็นคำรบสองภายหลังจากวัน เริ่มต้นรับสมัคร ถึงได้ระบุวันหมดเขตชำระเงิน ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ที่มีสมัครก่อนหน้านั้นไม่ได้รับทราบถึงกำหนดวัน หมดเขตชำระเงิน ที่มีได้มีการระบุไว้แต่แรก ในประเด็นเรื่องกำหนดวันหมดเขตชำระเงินที่มีได้ระบุไว้ตั้งแต่ต้นนี้ ทำให้ต้องมีการตีความกัน ซึ่งทราบว่านายกรัฐมนตรีก็ได้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งให้เห็นว่าไม่ควรจะต้องมีการตีความกัน หรือหากต้องตีความ ก็ควรต้องเป็นไปในทางที่เป็นคุณ ไม่ใช่ให้เป็นโทษ หรือในกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติม ข้อความในหมายเหตุท้ายปฏิทินจะระบุไว้ว่ากำหนดอาจเปลี่ยนแปลงได้นั้น ก็ไม่อาจเปลี่ยนแปลงย้อนหลัง และ ย่อมต้องไม่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนที่ได้รับทราบข้อความตามปฏิทินฉบับก่อนหน้านั้น ในกรณีที่ว่านั้นก็คือความ ไม่รู้วันหมดเขตชำระเงิน ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ ที่เพิ่งมาเพิ่มเติมในประกาศปฏิทินฉบับต่อมา

๒.๒ เรื่องการตัดสินใจในการเข้าทำการทดสอบ

ในระเบียบการสมัครทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านสูง เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มิได้ระบุไว้ว่า การที่ยังไม่ชำระเงินมีผลให้เกิดการหมดสิทธิ์หรือการเป็นโมฆะในการเข้าสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะความสับสนยุ่งยากเช่นนี้ การชำระเงินจึงไม่ควรถือเป็นสาระสำคัญ เพราะสามารถทำให้สมบูรณ์ได้เมื่อมีการชำระแล้ว

อนึ่ง โดยที่เป็นเวลากระชั้นชิดรีบด่วน จากการโทรศัพท์สอบถามของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับคำตอบชี้แจงว่า จะมีการนำเรื่องการร้องเรียนข้างต้นโดยคณะกรรมการคัดเลือกฯ นำเข้าพิจารณาในเย็นวันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และนำเสนอที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ในวันเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้รับโทรศัพท์ ไปยังอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และทราบว่ายู่ต่างจังหวัด แต่ได้มอบให้รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งทำหน้าที่เลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการคัดเลือกฯ เป็นผู้พูดคุยด้วย และได้รับคำบอกเล่าว่า การประชุมในเย็นวันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จะประชุมเพียงเพื่อทำการวินิจฉัยนำเสนอต่อที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยในวันรุ่งขึ้น คือวันเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ในสถานการณ์คับขันเช่นนี้ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องขอร้องให้ชะลอการวินิจฉัยตัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ให้ได้ไปร่วมประชุมหาช่องทางแก้ไขเยียวยากันในการประชุมที่ประชุมอธิการบดีในวันรุ่งขึ้นเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อให้ได้ร่วมกันรับทราบถึงปัญหาและข้อมูลกันอย่างรอบด้านและรอบคอบ ซึ่งรองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังได้ออกปากเชิญให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าร่วมประชุมด้วย จากนั้นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้เร่งรีบทำการพิจารณาตรวจสอบจนได้ข้อสรุปความดังกล่าวข้างต้น แต่ทว่าเพียงสองสามชั่วโมงหลังจากนั้นเอง กลับได้รับโทรศัพท์จากรองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แจ้งว่าที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่จำเป็นต้องเข้าร่วมในที่ประชุมอธิการบดีวันรุ่งขึ้น !

เมื่อได้รับทราบเช่นนี้ จึงเป็นอันว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถนำผลการตรวจสอบดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของบรรดาคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่อันผิดชอบตามที่ตั้งใจไว้ได้

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องมีแถลงการณ์ชี้แจงเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน ถึงวิกฤตปัญหาการศึกษาของชาติในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม แม้เรื่องราวได้ดำเนินมาถึงขั้นนี้แล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยังคงต้องยืนยันเรียกร้องให้ได้มีการทบทวนตรวจสอบอย่างละเอียดรอบคอบต่อไป ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสิทธิในโอกาสทางการศึกษาอันพึงมีพึงได้อย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรมในหมู่ประชาชนคนไทยทั้งมวล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒